

участі у справі також за заявою учасників справи [4].

Отже, учасники господарського процесу є самостійними процесуальними фігурами, але відрізняються обсягом наділених прав та обов'язків, правовим інтересом до вирішення справи. Саме від їхньої активності першочергово залежить тривалість судового провадження та ефективність господарського процесу.

Література

1. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 6 лист. 1991 р. Офіційний веб-портал Верховної Ради України: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.

2. Балюк І.А. Господарське процесуальне право: навч. посіб. Київ. КНЕУ. 2008. 224 с.

3. Степанова Т.В. Теоретико-правові засади процесуального статусу учасників позовного провадження у господарському судочинстві: дис. докт. юрид. наук: 12.00.04 – господарське право; господарсько-процесуальне право; Одеса, 2017. 542 с. URL: http://www.iepd.kiev.ua/wp-content/uploads/2017/01/%90%22%90%F1%91__%90%F6%91'%90%E7%90%F5%90%F8%90_%90_%90%F8%90%F7%90'_%90%F5%90%E7%91%D8%90%F8%91'%91_.pdf.

4. Бердниченко І. Зупинення провадження у справі на етапі розгляду справи по суті. Сайт DEVOSO Law firm. URL: <https://devoso.info/blog/blog-irini-berdnichenko/zupinenniaprovadzhennia-u-spravi-na-etapi-rozgliadu-spravi-po-suti>.

УДК 347.49 (043.2)

Редька Я.О., здобувач вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Поліщук І.В., старший викладач

РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ МІСЬКИХ ТРАНСПОРТНИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ: ПРАВОВІ АСПЕКТИ

Функціонування ринку міських транспортних послуг в Україні є критично важливим на сучасному етапі і вимагає наукового супроводу. Цей ринок являє собою функціональну систему, яка піддається впливу численних факторів, зокрема правових, економічних, соціальних та інших, які змінюються з часом та простором і взаємодіють між собою [1, с. 125]. Ринок міських транспортних послуг є сферою соціально-економічного обміну між постачальниками та споживачами послуг, характеризується станом, структурою, тенденціями та динамікою розвитку. Це складова міського господарства, яка спрямована на задоволення потреб населення. Аналіз показує, що на стан ринку транспортних послуг у містах негативно

впливають такі фактори: 1) обмежений рівень платоспроможності окремих категорій населення; 2) низька конкурентоспроможність комунальних транспортних підприємств у порівнянні з приватними компаніями; 3) зменшення контролю над процесами надання транспортних послуг, що призводить до зростання випадків порушення прав споживачів; 4) нестача фінансових ресурсів у транспортних підприємств для розвитку, модернізації та технічного переоснащення.

Організація процесів надання транспортних послуг та їх рівень слугують своєрідним індикатором, за яким мешканці міст оцінюють ефективність роботи місцевої влади та органів управління. Дослідження свідчать, що тенденції та динаміка розвитку вказують на те, що сучасне законодавство України в сфері муніципального регулювання ринку транспортних послуг характеризується послідовністю та постійною деталізацією. Однак, слід звернути увагу на ключові аспекти цього законодавства. Згідно із Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» [2], виконавчі органи сільських, селищних та міських рад отримали повноваження розглядати проєкти планів транспортних підприємств і організацій комунальної власності, вносити до них зауваження та пропозиції, а також контролювати їх виконання. Такі органи мають можливість укладати договори з підприємствами для надання транспортних послуг, необхідних для територіальної громади, що регулюється також Законом України «Про публічні закупівлі» [3]. Метою є забезпечення ефективного та прозорого проведення закупівель.

У рамках дослідження за обраною темою важливо відзначити, що виконавчі органи місцевих рад, відповідно до делегованих їм повноважень, беруть участь у державній регуляторній політиці в межах та за принципами, встановленими Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» [4]. Згідно з законодавством про місцеве самоврядування, виконавчі органи місцевих рад відповідають за залучення коштів від підприємств, установ і організацій різних форм власності, розташованих на території, а також від населення та бюджетних джерел. Ці кошти спрямовуються на будівництво, розширення, ремонт і утримання об'єктів транспортної інфраструктури на пайових умовах, а також на заходи з охорони навколишнього середовища [2].

Ключовими аспектами державного регулювання розвитку ринку транспортних послуг є встановлення правил та контроль за використанням прибутку транспортних підприємств, установ та організацій, що належать територіальним громадам. Крім того, повноваження в галузі транспорту охоплюють ухвалення рішень щодо облаштування та управління паркувальними майданчиками, таксі-стоянками, а також контролю за цими об'єктами на дорогах та вулицях населених пунктів. Це включає впровадження автоматизованих систем

контролю оплати паркувальних послуг, а також розробку технічних вимог та специфікацій для таких систем.

Закон України «Про автомобільний транспорт» [5] відіграє ключову роль у регулюванні ринку транспортних послуг на муніципальному рівні. Згідно з ним, організація пасажирських перевезень на міських автобусних маршрутах загального користування є обов'язком виконавчого органу відповідної ради населеного пункту. Цей закон зобов'язує органи виконавчої влади та місцевого самоврядування виконувати низку завдань. Серед них — формування автобусної маршрутної мережі загального користування та мережі таксомоторних стоянок, підтримка належного стану проїзної частини автомобільних доріг та під'їздів, забезпечення необхідної інфраструктури автобусних маршрутів, розробка паспортів маршрутів та проведення конкурсів на перевезення пасажирів.

Отже, регулювання ринку міських транспортних послуг передбачає створення конкурентного середовища, захист від недобросовісної конкуренції, оптимізацію мережі транспортних підприємств з різними формами власності, посилення контролю над їхньою роботою, а також розвиток транспортного законодавства та підвищення кваліфікації спеціалістів; а також зобов'язує забезпечувати безпечне та якісне обслуговування пасажирів на автобусних маршрутах загального користування та компенсацію втрат перевізникам унаслідок перевезення пільгових категорій пасажирів і регулювати тарифи. Ці обов'язки спрямовані на забезпечення ефективного та зручного функціонування громадського транспорту, що має важливе значення для мешканців міст.

Література

1. Попадинець Н.М. Структурно-інституційна модель внутрішнього ринку споживчих товарів. *Регіональна економіка*. № 1. 2020. С. 123–133.

2. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.

3. Про публічні закупівлі: Закон України від 05.12.2015 р. № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19-вр>.

4. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України від 11.09.20103 р. № 1160-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15-вр>.

5. Про внесення змін до Закону України «Про автомобільний транспорт»: Закон України від 23.02.2006 р. № 3492-IV-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14-вр>.